

Psí komunikace

Stres a psi

Prohlášení:

Tento materiál je informačním produktem. Jakékoliv šíření nebo poskytování třetím osobám bez souhlasu autorky je zakázáno a je porušením autorského zákona, které může být stíháno. Děkuji za pochopení a respektování tohoto sdělení.

Stažením tohoto materiálu rozumíte, že jakékoli použití informací z tohoto materiálu a úspěchy či neúspěchy z toho plynoucí jsou pouze ve vašich rukách a já, jako autorka za ně nenesu žádnou zodpovědnost.

V tomto materiálu můžete najít informace o produktech nebo službách třetích osob. Tyto informace jsou pouze doporučením a vyjádřením mého názoru k tomuto tématu.

PŘELOŽENO:

Tento materiál jsem pro vás tvořila se záměrem vám vše co nejvíce usnadnit.

Do každého písmenka jsem vložila svůj čas, energii a vlastně kus sebe.

Při výchově a výcviku vašeho pejska je nejdůležitější vaše práce. To jestli informace ode mně uvedete do praxe. A to už je na vás, a za to odpovědnost nést nemohu.

Nicméně vždy máte možnost mne kontaktovat pokud budete potřebovat ještě něco dovysvětlit apod.

Přeji vám především úspěchy na společné cestě s vaším čtyřnohým partákem
:)

Psí komunikace

Věřte, že pejsci se s námi snaží **komunikovat** ze všech sil. My lidé ovšem mnohdy nedokážeme jejich **signály rozeznat a porozumět jim**. Mnohdy se o to ani nesnažíme. Přitom zrovna tohle by mělo být tím hlavním tématem, které by vás mělo **zajímat** ze všeho **nejvíce**.

Mnoho **výchovných potíží** se psy **pramení** právě z **nepochopení a špatné komunikace**. Většina lidí chápe a rozumí většině psích zvukových projevů, jako jsou **vrčení, kňučení, štěkot**. Jenže pejsci mají i jiné projevy, kterými komunikují. **A to jak mezi sebou, tak s námi lidmi**.

Dalším psím komunikačním prostředkem jsou **pachy**. Určitě jste si všimli, že se pejsci navzájem **očichávají**. Také vy, když se chcete s nějakým pejskem **seznámit**, dáte mu nejprve ruku k **očichání**. Pejsci z pachů dokáží vyčíst neuvěřitelné věci. Byste měli vidět naše holky, jakému výslechu mně podrobují, když ze mně ucítí např. jiného psa.

Prvním krokem pro pochopení psí řeči je pochopení, že jste partáci. Ego musí jít stranou, protože nikdo z vás nemá navrch. Silou ničeho dobrého nedosáhnete. Už jsem zmiňovala, že chceme vyrovnané partáky, se kterými chceme mít super a láskyplný vztah.

V případě **výchovy silou** a fyzickými tresty, bez pochopení psí komunikace vás pes sice poslechne, **ze strachu**. Pak záleží na charakteru psa, jak tohle zvládne ustát. Když je násilí mnoho může se pes otočit **i proti svému pánovi**. To není v pořádku ani žádoucí.

Někde jsem četla, že:

uznáte-li **jedinečnost** svého psa, získáte jeho **respekt**. Jasná **pravidla** vám zaručí **disciplínu** vašeho psa. Správná **motivace** vám pomůže k **úspěchu** ve výcviku psa. Klidné, neagresivní **vedení** vám zajistí **důvěru** vašeho psa. A **láska** bude vaším průvodcem k **porozumění** vašeho psa. Mluví mi to z duše.

Dalším důležitým komunikačním kanálem je **řeč těla**. Podle toho, jak v dané situaci vypadá celkově váš pes, víte, jak se cítí a co se v něm zrovna odehrává.

Pes je živý tvor se svými pocity i city. Má právo svůj **pocit vyjádřit**. Pokud děláte něco, co mu není příjemné, snaží se vám to sdělit různými **způsoby**.

Svého **pejska** proto stále **pozorujte**. Mnohdy si v našem denním shonu ani nemusíme všimnout, že jej něco znepokojuje. **Stres se potom hromadí a narůstá, což může také vést k problémům s chováním**.

K častým **projevům** ve zneklidňující situaci patří např. **odvrácení hlavy, zívání, olizování se, dokonce i močení**. Psi používají neverbální komunikaci po celou dobu, kdy se s nimi či kolem nich něco děje.

Podíváme se na **řeč těla**. V zásadě rozeznáváme **čtyři základní postoje psa**.

1) Normální - klidný

Celkově uvolněný postoj, uvolněné držení těla. Klidný pohled, uvolněné svaly okolo očí. Ocas volně svěšený. Při chůzi uvolněný klidný krok.

Figurantka :-) Christine na fotu je klidná, uvolněná. Cítí se bezpečně ve svém teritoriu.

Fotografie vznikla v létě, tak se chladí otevřenou tlamou. Můžete si všimnout, že natáčí uši. Někde v dálce ji zaujaly zvuky.

Na druhém obrázku je Chris také v klidu. Nicméně je tam znát lehké napětí. Vztyčené uši, zaujatý pohled, očekávání "něčeho".

Konkrétně čeká vyběhnutí psa od sousedů. Děje se to vždy, když otevřou bránu. Jejich pes vyběhne až k našemu plotu. Christine ho moc nemá ráda :-)

2) Veselý

Veselý pohled,
dýchání odpovídá
aktivitě. Vrtění
ocasem ze strany na
stranu.

Christine je opět
uvolněná, hrály jsme
si na zahradě.

Na druhém obrázku je
figurantka Mia :-)) a její
výzva ke hře. Spoušť
foťáku mohla cvaknout
malinko později. Měla by
hlavu s veselým výrazem
více u země. Zadek
naopak úplně nahoře s
vrtícím se ocasem.

3) Bojácný - vystrašený

Tento postoj se vyznačuje ocasem staženým mezi nohy (v případě extrémního strachu může být ocas přitisknutý zespod až na břichu), ušima přilepenýma k hlavě, kdy jsou stočené dozadu. Hlava i tělo jsou přikrčené a hřbet nahrbený. Celé tělo je napnuté a ztuhlé, zadní nohy pokrčené.

Pes se vyhýbá pohledům, dívá se vystrašeně a mnohdy se třese. Tento postoj zdokumentován nemám. Holky se takto chovají jen na veterině a tam mám vždy jiné starosti než focení.

Jsem přesvědčena, že hodně vystrašeného psa budete umět poznat i bez fotografie.

4) Varující - výhružný

Pro tento postoj také nemám vhodnou fotografii. Jde o to, že pokud se vám pes dostane do takovéto fáze, je třeba řešit situaci nikoliv fotit.

Pes jakoby vyroste. Snaží se být co největší. Hlava je namířena jakoby k zemi, s ušima nastraženýma dopředu, kdy neustále upřeně sleduje protivníka. Začne se mu ježít šíje a postupně zvedne chlup v linii přes celý hřbet až ke špičce ocasu. Ocas drží vodorovně nebo většinou vztyčený nahoru.

Pes může výhružně vrčet a zvedat pysky. Při extrémní situaci může mít pysky vyhrnuté "až pod oči", kdy se mu také roztáhnou zorničky a to tak, že není vidět duhovka. Upozorňuji, že tohle už je poslední moment před útokem, kdy to jde fakt rychle.

Tohle je ilustrační foto, abyste viděli, jak krásně umí pejsci cenit tesáky. Ač to tak nevypadá, nejedná se o nebezpečnou situaci.

Takhle si vlčáci prostě hrají. Je to z doby, kdy holky spolu ještě vycházely a normálně spolu skotačily na zahradě.

Pokud vás zajímá co se mezi holkama stalo a jak to mají dnes, mám vše popsáno v [článku na blogu](#).

Dále se podíváme na další signály, kterými psy komunikují. Neverbálními signálům, které jsem zmínila výše se všeobecně říká "konejšivé signály". Účelem těchto konejšivých signálů je zklidnit a minimalizovat např. zlost, vztek, strach a napětí, které mohou vést ke konfliktu.

Těmito signály pes sděluje, že se cítí nepříjemně. Nebo, že na něj vyvíjíme velký tlak či nátlak. Pomocí těchto signálů komunikuje jak s námi, tak i s ostatními psy. Každý majitel psa, by měl být schopen alespoň základní signály rozeznat.

Konejšivé signály mohou být přátelské (při vítání, hře, např. úklon), stresové (např. zívání), submisivní (např. leh na zádech) nebo také varovné (vrčení, vycenění zubů).

Konejšivé signály

- Odvrácení hlavy
- Mhouření očí
- Olíznutí
- Úklon
- Zívání
- Oklepání se
- Zvedání přední tlapy
- Mávání ocasem (jakoby ztuhlým)
- Značkování (drobné a časté močení)

Všímejte si těchto signálů u vašeho psa. **Odvracení hlavy** můžete nejnáze zaznamenat, když se k vám bude blížit cizí člověk nebo pes. Pes se podívá do strany a odvrátí zrak od případného nebezpečí. Je jedno, do které strany hlavu otočí. Záleží na dané situaci i psovi samotném.

Zívání a olizování nejnáze vyzkoušíte, když budete chtít psa vyfotit. Z nějakého důvodu se jim nelíbí, když na ně míříme mobilem, foťákem či kamerou. Dá se s tím pracovat, např. to psovi spojíme s nějakým povelům. Třeba "focení", "jdeme fotit", "foto" apod.

Mám pro vás ukázkou z praxe. Jak už jsem naznačila, holky spolu od puberty nevycházejí dobře, jak jste se mohli dočíst v mém [článku](#). Tudíž konejšivé signály a nejen ty, máme stále před očima.

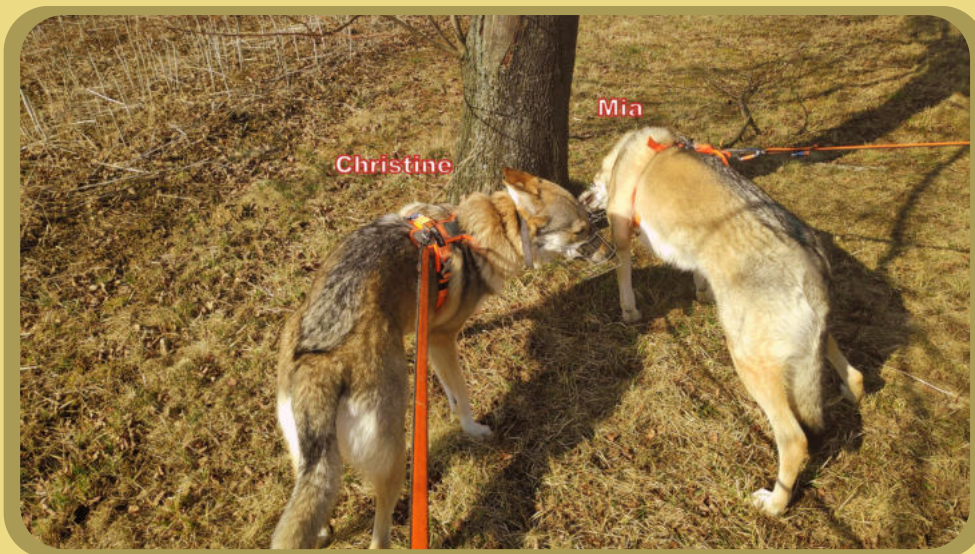
Holky zaujal nějaký pach. Jsou u sebe dost blízko. Všimněte si vodítek. Nyní tušíte, kde stojím já, a kde Aleš.

Naše pozice jsou důležité pro případ, kdyby do sebe přece jen skočily. Psi jsou velice rychlí a lidské reakce pomalé, tudíž se to stává. Proto musí mít holky na společných vycházkách košíky. Dále si všimněte, jak moc má Christine naježený ocas. Už to je pro mně důvod ji slovně (nesmíš) usměrnit.

Z fotografie je zřejmé, že jsou vodítka napnutá. Jsou gumová, zacílená na tahání, proto je mají holky připnuté na postrojích.

Druhé konce máme s Alešem na opascích k tomu určených. Na holkách je vidět, že lehký tah pro ně není stresující. Na běžném "vycházkovém" vodítku v tahu nejsou.

Vědí, že když mají vodítka připnuté na obojku, tak nesmí tahat. Jdeme dále.

Mia je opravdu zaujatá oním pachem a věnuje se čichání.

Christine toho chce využít pro "čtení"

Mii. Nenápadně se přiblížila hlavou k Mie. Z fotky už nepoznáte, že hlavu odvrátila pomalu (konejšivě) a také se podívala bokem. I když nám se může zdát, že jí Mia nevěnuje žádnou pozornost opak je pravdou. Signál vzala na vědomí a dále si ňufná strom.

Přestože je zaujatá svou činností, přesně ví, co Christine vedle ní dělá. Jen je to čichání pro ni v tuto chvíli důležitější a navíc Christine jí dala najevo, že nechce vyvolávat konflikt.

Je tak fascinující je pozorovat a sledovat jejich komunikaci. Jen kdyby to s nimi nebylo jako na houpačce. I tak je milujeme, bublinky naše.

Christine použila další signál a tím je olíznutí.

Stále nechce konflikt a také čeká až Mia skončí se

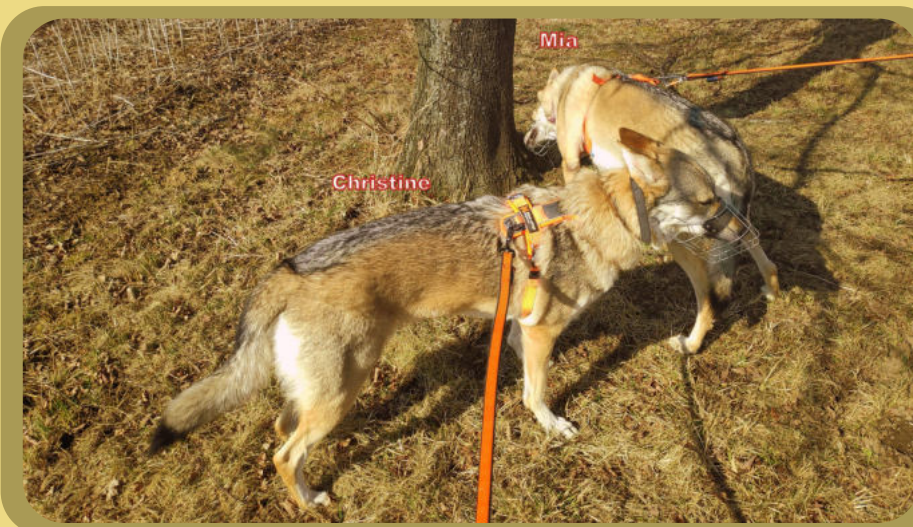
"čtením" stromu. Je jasné, že si ho chce také sama v klidu přečíst. V opačném případě by šla směrem ke mně, abychom Miu a Aleše obešly a pokračovaly v cestě.

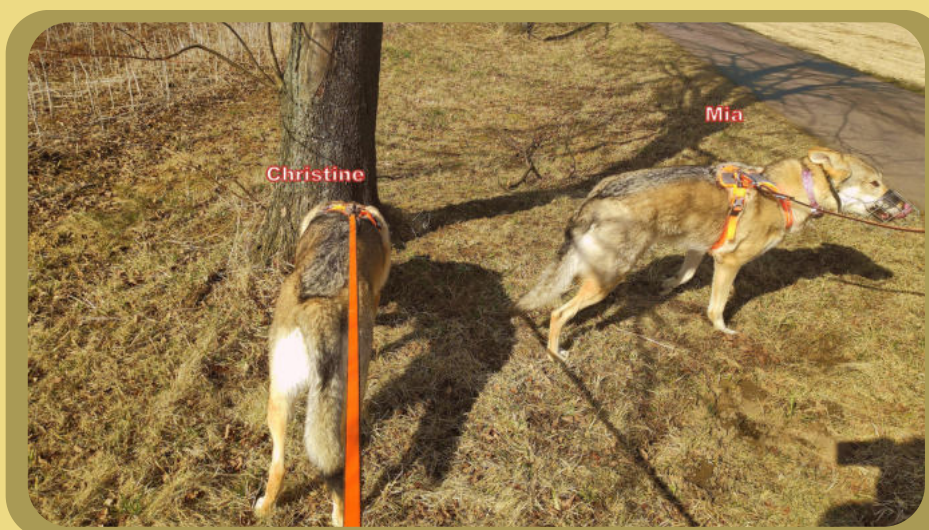
Tady už Christine očichává Miu. Je u toho ve střehu, přizvedává ocas. U Miunky totiž jeden nikdy neví.

Očichávání se navzájem je také komunikace, jak jsme si již dříve řekli. A to i v domácí smečce, kde se všichni znají.

Chris opět odvrací hlavu od Mie. Klopí a otáčí uši směrem dozadu. Začíná být lehce nervózní. Na její vkus už ta situace trvá dlouho.

Zde máme šťastný konec celé situace. Mia odešla od stromu a to směrem od Christine a také se olízla. Dala tak Christine najevo, že má

jednak dočteno a za druhé, že také nechce konflikt. V klidu odešla za Alešem zpět na cestu a pokračovali v chůzi. Christinka si rychle přečetla novinky na stromě a šly jsme za nimi.

Tuhle situaci, kdy byly holky tak blízko sebe zvládly na jedničku. Věděly, že je sledujeme a dáváme pozor. Někdy se stane, že naši pozornost něco rozptýlí, což holky okamžitě ví.

Využijí toho a skočí do sebe. Celou dobu s tím pracujeme, tak už to nebývá až tak často, jako dřív. V poslední době jsou ty pokroky také více vidět.

Další situace během procházky. Potřebovala jsem nafotit nějaké hezké fotky venku. Ty dva stromy se úplně nabízely. Bohužel se můj nápad úplně nepotkal s Christinky náladou. A to přesto, že už je zkušená modelka. Nicméně jsme super tým a vždycky se nějak domluvíme :-).

Přivírá oči, vidíte, jak silně? Dává mi najevo, že teď se fotit nechce.

Stojím za ní, do očí jí nevidím. I tak

vnímám, že teď se jí to focení nehodí. Mnohem více teď potřebuje zkoumat okolí a ňufňat si prostě po svém. Cítím napětí v jejím těle, když ji držím.

Pustila jsem ji. Nemá cenu lámat to na sílu. Tím neříkám, že jí hodlám ustoupit.

Pouze jsem se rozhodla, že

se chci k cíli dostat jiným způsobem, který bude pro ni příjemnější a pro mne akceptovatelný.

Christinka si tuto situaci zpracovala pomocí konejšivého signálu, kdy se ze všeho oklepala. Já si mezitím nachystala pamlskek.

Pomocí pamlsku jsem Christine navedla do pozice, kterou jsem potřebovala, Aleš nám rychle udělal spoustu hezkých fotek. Pak Christine pamlskek dostala jako odměnu a k tomu ještě pochvalu a pomazlení.

Tím, že jsem respektovala její pocit v tu danou chvíli, jsem rozhodně neztratila svou přirozenou autoritu. Právě naopak. Dala jsem jí možnost zpracovat nepříjemný pocit, který měla, ve chvíli kdy ho měla.

Ukázala jsem jí, že ji chápu. Nicméně dalším postupem jsem dala Chris najevo, že započatou práci je třeba dokončit. Po dokončené práci může přijít odměna. Jedná se tak o správné odměňování nikoliv uplácení. Spokojenost byla na obou stranách.

Naše porozumění a vzájemná důvěra byly opět posíleny. V nás lidech je stále zakořeněno, že pán je něco více a pes je prostě jen pes. Méněcenný tvor, který musí pouze poslouchat.

Mnohdy je tento postoj hnán až do extrému, kdy pes poslouchá svého psovoda, ale ze strachu. Poslechne, protože jinak by byl zbit nebo jinak týrán.

Dalším takovým extrémem je polidšťování psa. Pes ujídá páníčkovu talíře apod. Ani jeden z těchto extrémů není v pořádku.

Varovné signály

Těmito signály pes varuje = upozorňuje, že už je to moc. "Stopni to nebo ani já sám nevím co udělám, už se neudržím!" Je to poslední varování před útokem či kousnutím. Z jeho pohledu se nachází v kritické situaci a dle toho bude také jednat. Pes vám tak oznamuje, že se cítí být ohrožen.

Na takové chování rozhodně nereagujeme násilně ani agresivně. Jakýkoli trest by situaci ještě podpořil a vyhrotil. Pokud pes použije varovné signály, cítí se v dané situaci bezprostředně ohrožen. Nelze psovi zakázat, jak se má cítit.

Mnoho lidí si myslí, že pes nesmí vrčet ani jinak hrozit. Ráda bych upozornila na to, že pokud psovi budete tyto varovné signály zakazovat, dojdete k tomu, že pes tuhle varovnou fází přeskočí a v pro něj kritické situaci bude rovnou útočit.

Pes není robot, má své pocity a emoce, které díky bohu umí vyjádřit. V případě, že použije varovné signály máme tak šanci reagovat a situaci uklidnit.

Ilustrační foto: Christinka se svým tátou :)

Je velmi snadné říct, že mám agresivního psa. Mnohem těžší už je si přiznat, že by chyba mohla být na mé straně a začít hledat řešení.

Přítom tohle uvědomění je základem k tomu, aby se situace měla šanci vyřešit.

Přitom pes sám od sebe není agresivní. Varovné signály jsou jeho přirozeným prostředkem k jeho obraně. Nicméně vždy je potřeba za takovým chováním hledat něco víc. Mnohdy jsou za "agresivní" označováni psy, kteří vůbec agresivní nejsou.

Jsou třeba jen více temperamentní a potřebovali by mít vedle sebe zkušeného člověka, který by uměl s takovým psem pracovat. A pokud už dojde na nejhorší a pes se stane agresivním, vždy za to mohou vnější okolnosti a lidé, kteří tento stav zapříčinili. Sice mnohdy nevědomky, bohužel to na výsledku nic nemění. Pes kousne až ve chvíli, kdy má pocit, že prostě nemá jinou možnost.

Pak je pes zbytečně utracen, protože není nikdo kdo by byl schopen se psem pracovat, tohle jeho chování zvrátit a vrátit mu zpět normální život bez strachu a pocitu ohrožení.

Varovné signály jsou tedy pro psa důležitou pomůckou pro jeho přežití. Vždy jim však předchází konejšivé signály, aby se konfliktům vyhnul.

Varovné signály - jak vypadají

- Vrčení
- Ukázání zubů
- Ohnání se
- Chňapnutí (chycení) např. za ruku
- Vyštěknutí
- Naježení

Pro mnoho lidí mohou varovné signály vypadat dosti děsivě. Lidé si neuvědomují, že by měli být vlastně rádi, když varovné signály vidí. Mají tak možnost je respektovat a hrozícímu útoku zabránit.

Také je potřeba si uvědomit, že varovné signály jsou pouze částí vyjádření momentální (hrozící) emoce u psa. Nelze opomíjet celkové vzezření psa. Jeho postoj řeč těla. Je třeba rozlišovat jestli je u varovného signálu bázlivý nebo sebevědomý.

Varovné signály u bázlivého psa

Intenzita vysílaných signálů může mít různé stupně.

V postoji bude pes přikrčený s nahrbenými zády. Ocas bude mít stažený mezi nohama pod břicho, mnohdy je až přilepený k břichu. Uši má přilepené pevně k hlavě, koutky protáhlé hodně dozadu. Bude mít vyděšený výraz v očích, které bude mít široce otevřené a bude ukazovat bělmo.

Můžete mít pocit, že se dívá do neurčita. Nicméně přesně ví, co se děje a kontroluje každý váš pohyb a bude na ně reagovat. Na těle bude zřejmé napětí, nejspíše se bude třást a také choulit. Po případném útoku se pes bude opět choulit (až do kuličky), bude se vyhýbat očnímu kontaktu a bude se snažit utéct.

Nebo naopak se nepohne vůbec z místa, bude stále v napětí. Hodně citlivý pes se bude stále více dostávat do hlubších stavů ohrožení a pocitů bezmoci. Bude útočit pokud překročíte hranici jeho citlivosti.

Varovné signály u sebevědomého psa

Různě stupňuje hrozící gesta. Postoj psa bude strnulý s širokým hrudníkem, který vystrčí směrem vpřed. Bude se snažit vypadat větší a svou velikost ukazovat. Strnule upřený pohled na protivníka, oči doširoka otevřené, kdy čeká na reakci protivníka, kterého rozhodně nespustí z očí. Jeho reakce na vaši akci bude super rychlá.

Ocas bude mít vztyčený kolmo vzhůru nebo může být v postavení vodorovně s tělem. Koutky mu půjdou směrem dopředu. Bude mít naježenou srst, hlavu vztyčenou vzhůru, uši vztyčené a natočené vpřed.

Pes takto ukazuje své výsadní postavení, také může střežit pro něj důležitou věc. Může se takto zachovat i v situaci, kdy bude vyrušen od činnosti, která je pro něj zajímavá a důležitá.

Při chybných reakcích člověka v těchto situacích, začne u psa narůstat agresivita. Pes se také naučí napadat bez varování a to už je nebezpečné.

Stres u psa

Stres u psa vzniká stejně jako u člověka. Buď se mu vzbouří příliš mnoho hormonů najednou a jeho organizmus to neunes, což se samozřejmě projeví na chování psa. A to tak, že:

1. pes se bojí.
2. pes se extrémně raduje.
3. pes je rozrušený či rozčilený.

Nebo prostě pes něco nezvládá. V tomto případě je velmi důležité, jak se psem pracujete. Je třeba si uvědomit, že přílišná zátěž u psa vyvolá další stres. Pro postup k další náročnosti ve výcviku je důležitá psychická připravenost psa.

Je důležité, abyste měli jistotu, že pes naprosto skvěle chápe povel, který jste ho naučili a že jej provádí rád. Nelze zvyšovat náročnost, pokud pes cvik dokonale nezvládá. Rychlost výcviku určují pokroky psa, nikoli náš plán.

Stres a jeho formy

Stres vyvolaný negativní zkušeností

- Pes se ocitne v situaci, kdy mu nějaký podnět připomene dřívější negativní zkušenost, což vyvolá stres.

Možné projevy:

- třes
- ztuhlost
- uši stažené dozadu k hlavě

Stres vyvolaný strachem

- Pes se něčeho nebo dokonce někoho bojí.

Může se bát:

- lidí
- dětí
- psů
- jiných zvířat
- zvuků
- pohybujících se věcí
- míst apod.

Možné projevy:

- celková ztuhlost
- třes
- kňučení, kňourání
- uši stažené dozadu k hlavě
- děsí ho zvuky
- sebepoškozování

Stres vyvolaný přílišnou radostí

Ano, i pocit přílišné radosti, se kterým si pes neumí poradit je jistou formou stresu.

Možné projevy:

- zmatené pobíhání v trysku
- přehnané zvukové projevy
- rychlé pohyby ocasem v kruzích

Stres vyvolaný zdravotním stavem

Stres může způsobit také nějaký zdravotní problém, o kterém my ještě ani nemusíme vědět. Měl by pejska vyšetřit veterinář, aby vyloučil fyzickou příčinu.

Možné projevy:

- kňourání, kňučení
- reakce na dotyky
- ztuhlost
- celkově není ve "své kůži"

Stres vyvolaný nepříjemnou situací

Nepříjemných situací může pes prožít mnoho za den, aniž bychom si to my uvědomovali. Např. Podávání léků, manipulace, na které není zvyklý od malička, nebo mu někdo naruší jeho osobní prostor.

Možné projevy:

- zívání
- otočení hlavy do strany
- uhýbání pohledem
- uši směrem dozadu přitisknuté k hlavě

- neochota provést povel
- znatelné napětí v těle
- zvedání tlapky
- sedne si
- čichá u země

Jak s tím pracovat?

Základem je, velmi dobře znát svého psa:

- jeho řeč těla
- jeho komunikační signály
- jeho výrazy

Alespoň základní psí řeč by měl znát každý majitel psa.

Pokud při cvičení vidíte váhání, či je pomalý při provedení cviku, je jasné, že potřebuje více času pro opakování cvičení, kdy mu dáváte šanci na úspěšné provedení, po kterém přijde odměna. Tak ho to bude bavit a bude cvičit rád.

Netrpělivost a nátlak zde opravdu nejsou na místě. V těchto případech je potřeba zachovat klid, nekřičet netrestat, mluvit normálním hlasem.

Pokud se pes dostane do pro něj stresové situace máme tendence psa

- utěšovat
- přehnaně litovat
- hladit
- objímat.

Tohle chování je však velkou chybou ve vztahu k psovi. Tímto chováním jen umocňujeme jeho pocit, že jeho stresové chování je v pořádku a normální. Víím, že je těžké si to uvědomit. Sama jsem tyto chyby u Christinky dělala.

Pro ni je velmi stresující návštěva u veterináře. Také jsem ji tam velmi litovala, hladila a utěšovala. Věřte, že to k ničemu nebylo, právě naopak. Mnohem lepší je zůstat vědomě klidní a zklidnit psa např. přes "uklidňující cvik", kterým může být třeba NOSE TOUCH.

Nebo povely, které pes zná, kdy je řekneme klidně, ale natolik rozhodně, že pes je bude akceptovat i když má strach apod. Klidně si ho jen posadíme a budeme odvádět pozornost např. na hračku, hru či pamlsek. Dobrou variantou může být nějaký hlavolam. Přiznávám, že tohle nemusí zabírat u staršího psa, který nebyl od mala takto učen klidu v krizových situacích.

Christinka si nenechá v čekárně na veterině odvést pozornost ničím. Má svůj stres tak velký, že to prostě musíme "jen zvládnout".

"NOSE TOUCH"

Nose touch znamená, že když pejskovi nastavíte ruku on se vám do ní opře čumáčkem a bude v povelu i setrvávat. Je to docela jednoduchý trik na naučení.

V první fázi začínáte tak, že si psa posadíte před sebe. Ruku s otevřenou dlaní natáhnete do strany. Po chvíli se pes dlaně dotkne čumáčkem. Hned co se dotkne čumáčkem vaší ruky ho pochválíte a odměníte pamlskem. Tohle několikrát zopakujete, aby pejsek opravdu pochopil co po něm chcete.

Pak odměňujete čím dál delší interval, po který se vám pejsek zůstane čumáčkem opřený o dlaň, Tento trik pak můžete využít ve spoustě situacích. Tedy za předpokladu, že ho má pejsek opravdu dobře zvládnutý.

Já tento trik ještě holkám označuji slovem "touch". Střídáte i směry a úhly ruky při nastavování. Každá změna je pro pejska v podstatě nový cvik. Tuto dovednost v budoucnu můžete využít pro zklidnění pejska v náročných či dokonce krizových situacích.

KDY KONKRÉTNĚ NÁM TEDY MŮŽE "NOSE TOUCH" POMOCI?

Předně se bavíme o fázi, kdy má tento cvik pejsek super skvěle upevněn. To znamená, že kdykoli a kdekoli vám na povel dá čumák na dlaň a je schopen takto vaší ruku následovat.

PŘIVOLÁNÍ

Ted' tedy nemyslím takové to klasické přivolání kdy voláte psa povelom "ke mně" a pes si předsedne před vás. Myslím tím takové to přivolání, kdy potřebujete, aby pes prostě přišel a neřešíte jestli je to jak z učebnice. Jen ho potřebujete mít pod kontrolou.

Nastavíte ruku, což pes vidí i z dálky. V momentě kdy přiběhne a čumákem se vám opře do dlaně, mezi pochvalou a odměnou máte dostatek prostoru pro připnutí psa na vodítko. V pohodě a klidu si dostanete pejska pod kontrolu.

"JDI ZA MNOU"

V případě chůze z kopce nebo ze schodů, prostě tam, kde nechcete, aby vás pes táhnul. Přes "touch", kdy si dáte ruku akorát za sebe a bezpečně tak psa vedete.

PŘI VETERINÁRNÍM OŠETŘENÍ

Jak už jsem zmínila cvik "nose touch" pejska uklidňuje. Lze ho tedy využít při veterinárních ošetřeních. Samozřejmě u těch neakutních.

A také tento cvik můžete využít všude, kde vás jen napadne. Můžete na něj nabalovat další cviky a triky.

Při práci se stresem u psů si můžete pomoci také různými preparáty ve formě kapek, sprejů i jiných. Bývají založené na přírodní medicíně, bylinkách či produkci feromonů.

Věřím, že tahle kapitola o psí komunikaci vám bude ku prospěchu. Záměrem bylo, aby pro vás vše bylo srozumitelné a co nejlépe uchopitelné. Snad se to podařilo.

Jak už víte, vždy mně můžete v případě potřeby kontaktovat na mé e-mailové adrese

vlcinora@vlcinora.cz
nebo sítích

www.vlcinora.cz

Uzavřená fb skupina

Víte o tom, že se můžete přidat do klubu VLČÍ NORY? Více informací o klubu najdete ZDE.

Váše Petra
z VLČÍ NORY